

	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни			
		Здоров'язберігаючі технології навчання			
		Статус дисципліни обов'язковий компонент (цикл фахової підготовки)			
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка				
Спеціальність	A4 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)				
Освітня програма	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, Хімія)				
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)				
Форма навчання	денна				
Курс	1				
Семестр	1				
Обсяг дисципліни	Кредити	3	Години	90	
	Лекційні			18	
	Практичні/семінарські				
	Лабораторні			18	
	Самостійна робота			54	
Семестровий контроль	залік				
Викладач	Найдьонова Галина Георгіївна, к.пед.н., старший викладач				
Контактна інформація	h.h.naidonova@cuspu.edu.ua				
Кафедра	Природничих наук та методик їхнього навчання				
Факультет	інформаційних технологій, математики та природничих наук				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	Курс містить інформацію про методологічні, теоретичні та методичні основи застосування здоров'язбережувальних технологій у освітньому середовищі. Науково обґрунтовано особливості застосування здоров'язбережувальних технологій у закладах освіти різних типів. Доведено важливість застосування здоров'язбережувальних технологій в освітньому процесі в умовах здоров'язбережувального освітнього середовища.				
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	<p>Мета навчальної дисципліни - інтеграція глибоких біологічних знань студентів у педагогічну практику для створення безпечного освітнього середовища; формування культури здоров'язбереження здобувачів освіти як системної якості особистості, невід'ємних компонентів загальної культури майбутнього фахівця, який здатний реалізувати її у навчальній, соціально-професійній діяльності. Формування у студентів професійної компетентності щодо збереження фізичного та психічного здоров'я учасників освітнього процесу. Розвиток умінь застосовувати методи раціональної організації навчання з метою профілактики перевтоми учнів, а також впроваджувати інноваційні оздоровчі методики в навчальний процес.</p> <p>Основні завдання курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ формування у студентів системи знань про сутність принципи та види здоров'язберігаючих технологій; ✓ підготовка майбутніх педагогів до використання оздоровчих технологій методів та прийомів у навчально-виховному процесі; ✓ засвоєння студентами методів раціональної організації навчання що забезпечує збереження та зміцнення здоров'я 				

	<p>здобувачів освіти;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ формування вмінь використовувати на уроках та в позаурочній діяльності методик спрямованих на профілактику втоми, зниження стресу та збереження психічного здоров'я здобувачів освіти; ✓ виховання культури здоров'я та усвідомленого ставлення до здорового способу життя; <p>формувати навички у студентів інтегрувати навчальні технології на уроках: наприклад, збагачувати свою навчально-виховну діяльність сучасними здоров'язберігаючими технологіями з фізичної культури, фітотерапії, музичної терапії тощо.</p>
<p>Компетентності</p>	<p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної області і професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність до ефективної цифрової комунікації та співпраці в освітньому процесі, використання онлайн-платформ для дистанційного навчання та наукової діяльності.</p> <p>ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в нових ситуаціях з урахуванням індивідуальних психологічних особливостей учнів, безперервного саморозвитку та саморегуляції, управління власним емоційним станом у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 5. Вміння дотримуватися принципів педагогічної етики, сприяти гармонійному розвитку особистості учня через толерантність, повагу та гуманізм.</p> <p>ЗК 6. Здатність до кооперації та міждисциплінарної співпраці з колегами з різних галузей науки для покращення навчального процесу.</p> <p>ЗК 7. Вміння працювати в команді з фахівцями інклюзивної освіти, психологами та соціальними педагогами для забезпечення ефективного навчання та розвитку всіх учнів.</p> <p>ЗК 8. Вміння створювати безпечне та екологічно сприятливе освітнє середовище, орієнтоване на збереження здоров'я всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>ЗК 10. Здатність працювати в команді й уміння налагоджувати міжособистісну взаємодію.</p> <p>ЗК 11. Уміння застосовувати різні види, форми та методики оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, методи і прийоми здійснення аналізу й рефлексії навчальної діяльності та її результативності.</p> <p>ЗК 12. Здатність навчатися протягом усього життя в контексті неперервної фахової підготовки і соціального життя, вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень з високим рівнем самостійності</p> <p>СК 3. Здатність використовувати знання сучасних питань біології в професійній діяльності, усвідомлювати значущість інтеграційних зв'язків з іншими дисциплінами.</p> <p>СК 4. Використання актуальної термінології, методик та технологій моделювання змісту навчання у викладанні біології, здоров'я людини та хімії.</p> <p>СК 5. Здатність використовувати та розвивати електронні освітні середовища для викладання біології, здоров'я людини та хімії, забезпечуючи їх інтерактивність та доступність з урахуванням сучасних освітніх тенденцій та потреб здобувачів освіти.</p> <p>СК 6. Здатність здійснювати диференційований підхід у викладанні біології та хімії з урахуванням вікових та психологічних особливостей учнів, здійснювати педагогічну</p>

	<p>підтримку осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК 9. Здатність упроваджувати здоров'язбережувальні та оздоровчі технології в педагогічній діяльності.</p> <p>СК 10. Здатність формувати в учнів позитивну мотивацію до здорового способу життя на основі розвитку життєвих навичок.</p> <p>СК 12. Уміння здійснювати довгострокове планування навчального процесу з урахуванням перспектив розвитку біологічної, медичної та хімічної науки, прогнозувати ефективність використання різних освітніх технологій у навчанні біології, здоров'я людини та хімії.</p> <p>СК 13. Здатність організовувати та проводити позакласні заходи (конкурси, олімпіади, наукові гуртки) для поглибленого вивчення біології, здоров'я людини та хімії.</p> <p>СК 14. Здійснювати оцінювання здобувачів освіти на основі об'єктивності, прозорості, поваги, відповідальності, справедливості, індивідуального характеру оцінювання.</p> <p>СК 16. Здатність усвідомлювати перспективу власного професійного розвитку, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби та перспективи подальшого професійного розвитку.</p>
<p>Програмні результати (Чому можна навчитися)</p>	<p><i>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент:</i></p> <p>ПРН 1. Здатність ефективно комунікувати державною мовою усно та письмово у професійній діяльності, забезпечуючи якісне навчання біології, здоров'я людини та хімії в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПРН 3. Створювати інноваційне інформаційно-освітнє середовище для навчання біології, здоров'я людини та хімії, здійснювати їх міжпредметну інтеграцію в закладах загальної середньої освіти, та адаптацію до різних умов реалізації освітнього процесу з високим рівнем автономності.</p> <p>ПРН 6. Використовувати сучасні цифрові технології та освітні ресурси для організації навчального процесу з біології, здоров'я людини та хімії, забезпечуючи інтерактивність і персоналізацію навчання.</p> <p>ПРН 7. Визначати та враховувати вікові й індивідуальні особливості учнів, їхній психоемоційний стан під час навчання біології, здоров'я людини та хімії, застосовувати методи мотивації до навчання та формувати пізнавальну діяльність учнів.</p> <p>ПРН 8. Демонструвати емоційну стійкість, толерантність та емпатію у процесі викладання біології, здоров'я людини та хімії, створюючи сприятливу атмосферу для навчання та розвитку особистості учня.</p> <p>ПРН 11. Знати основні принципи збереження й зміцнення здоров'я та впроваджувати здоров'язбережувальні технології в освітній процес, сприяючи формуванню у школярів навичок здорового способу життя та безпечної поведінки.</p> <p>ПРН 12. Розуміти норми власної безпечної поведінки, безпечну професійну поведінку щодо інших людей і щодо природного навколишнього середовища.</p> <p>ПРН 13. Аналізувати освітні тенденції та прогнозувати їхній вплив на зміст і методи викладання біології, здоров'я людини та хімії в умовах освітніх реформ.</p> <p>ПРН 15. Організовувати освітній процес із біології, здоров'я людини та хімії в закладах середньої освіти з урахуванням сучасних освітніх технологій, стандартів та потреб учнів.</p>

	<p>ПРН 18. Здатність здійснювати власний професійний розвиток, корпоративну професійну взаємопідтримку та інноваційну діяльність.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Тема 1. Поняття здоров'язбережувальних освітніх технологій. Типи технологій. Поняття здоров'язбережувальних освітніх технологій. Складові комплексної програми здоров'я, що запроваджується в дитячому шкільному колективі: валеологічна освіта, фізичне виховання; шкільна медична служба, служба харчування, шкільна психологічна служба; участь батьків та громадськості. Типи технологій у сфері збереження та зміцнення здоров'я учнів.</p> <p>Тема 2. Загальнометодичні та специфічні принципи оздоровчої педагогіки. Загальнометодичні принципи оздоровчої педагогіки як основні положення, що визначають зміст, організаційні форми та методи навчального процесу відповідно до загальних цілей здоров'язбережувальних освітніх технологій. Специфічні принципи оздоровчої педагогіки: принцип свідомості; принцип активності; принцип наочності; принцип систематичності та послідовності; принцип циклічності; принцип формування відповідальності учнів за своє здоров'я та здоров'я оточуючих.</p> <p>Тема 3. Взаємозв'язок пізнавальної та рухової діяльності учнів у процесі навчання. Інтеграція пізнавальної і рухової діяльності школярів. Ігрові ситуації в системі пізнавально-рухового навчання. Поєднання видів пізнавальної та рухової діяльності учнів під час навчально-виховного процесу загальноосвітньої школи.</p> <p>Тема 4. Загальна характеристика шкільних факторів ризику, що впливають на здоров'я дітей. Характеристика факторів ризику, що впливають на здоров'я школярів під час навчання в школі: стресова педагогічна тактика; інтенсифікація навчального процесу; невідповідність методик і технологій навчання віковим та функціональним можливостям учнів; невиконання елементарних фізіологічних та гігієнічних вимог до організації навчального процесу; недостатня обізнаність педагогів з вимогами оздоровчої педагогіки; відсутність служб шкільного лікарського контролю; відсутність системи оздоровчої роботи з батьками.</p> <p>Тема 5. Організація та методика проведення уроків з основ здоров'я та біології за вимогами здоров'язбережувальної педагогіки. Критерії та показники сучасного здоров'язбережувального уроку. Санітарно-гігієнічні: санітарно-гігієнічний режим; освітлення класу; відповідний тепловий режим; ергономічність кольорового забарвлення приміщення; відповідність парт зросту і віку учнів та ін. Організаційно-навчальні: чергування видів навчальної діяльності учнів; оптимальний розподіл навчального матеріалу; профілактика втомлюваності учнів і т.ін. Навчально-методичні: зв'язок теми, мети, змісту уроку з життям і здоров'ям людини; наявність акцентів на здоров'язбережування; спрямування уроку на формування в учнів здоров'язбережувальних компетенцій.</p> <p>Тема 6. Особливості інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти. Значення інклюзивного навчання в освітньому процесі. Планування та організація роботи із</p>

	<p>школярами з особливими освітніми потребами. Теоретико-методичні, організаційні особливості формування інклюзивного середовища у процесі навчання дітей біології та основ здоров'я. Індивідуальний підхід та диференційоване навчання школярів з особливими освітніми потребами.</p>
<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p>Загальні критерії оцінювання відповідей на теоретичні питання на лабораторних заняттях та під час поточного і підсумкового контролю</p> <p>Враховується:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рівень осмислення навчального матеріалу; - рівень сформованості аналітичних умінь та концептуальних підходів; - повнота розкриття питань, логіка викладу, культура мовлення; - використання додаткової літератури; - порівняння, зв'язок із практикою, висновки. <p>5 балів Досконале знання та розуміння понятійного апарату з тієї чи іншої теми, вільне оперування різноманітними класифікаціями. Відповідь на поставлене запитання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями. Викладений матеріал має доказовий, логічний, послідовний характер. Студент володіє способами концентрованого викладу матеріалу. Демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання. У відповіді майже не трапляються мовленнєві помилки</p> <p>4 бали Відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Понятійна основа базується на обраній класифікації. Відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу. Недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації. У відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.</p> <p>3 бали Студент дає суттєві доповнення до відповідей інших студентів, здатен знайти та виправити власні помилки та помилки інших студентів, може підтримувати дискусію, не боїться висловлювати гіпотези, припущення та аргументи, навіть якщо вони не є точними і правильними.</p> <p>2 бали Студент робить незначні доповнення та уточнення до відповідей інших студентів, здатен знайти та виправити фактичні та мовленнєві помилки.</p> <p>1бал Студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності. Оперує лише загальними фразами. Відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь лише у вигляді формального висловлювання. Наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.</p> <p>Загальні критерії оцінювання рівня навчальних досягнень студентів:</p> <p>4,75...5,0 - А - «Відмінно» (зараховано) Теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, сформовані необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом, усі передбачені навчальною програмою завдання виконані, якість їх виконання близька до максимальної. Студент має системні, повні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальної програми, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних</p>

ситуаціях. Володіє сучасною науковою термінологією на високому рівні.

Уміє самостійно аналізувати та застосовувати основні положення теорії при вирішенні нестандартних завдань, робити правильні висновки, приймати рішення.

Має сформовані міцні практичні навички. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно добирати та користуватися джерелами інформації.

4,25...4,74 - В - «Добре» (зараховано) Теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані майже повністю, усі передбачені навчальною програмою завдання виконані, якісь більшості з них близька до максимальної.

Студент добре опанував вивчений матеріал, застосовує знання у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, самостійно використовує традиційні докази із правильною аргументацією. Володіє сучасною науковою термінологією на високому рівні. Володіє понятійним апаратом. Допускає незначні неточності чи не грубі фактичні помилки.

Студент уміє дати ґрунтовну відповідь на поставлене запитання.

3,75...4,24 – С - «Добре» (зараховано) Теоретичний зміст курсу засвоєний майже повністю. Необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом сформовані недостатньо.

Усі передбачені навчальною програмою завдання виконані, якісь жодного з них не оцінена мінімальним балом. Деякі завдання виконані з помилками, окремими незначними недоліками.

Знання студента є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Володіє сучасною науковою термінологією на достатньому рівні.

Відповіді на питання логічні, аргументовані, хоч і мають неточності. Вільно усуває помилки й відповідає на зауваження. Для вирішення нестандартних завдань уміє самостійно аналізувати та застосовувати основні положення теорії із несуттєвими неточностями та робить правильні висновки.

3,25...3,74 – D - «Задовільно» (зараховано) Теоретичний зміст курсу засвоєний поверхово (посередньо), частково. Деякі практичні навички роботи не сформовані. Більшість робіт, передбачених програмою, виконано, але якість виконання деяких із них оцінена мінімальним балом.

Студент виявляє поверхові знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь недостатньо осмислена.

Уміє застосовувати знання для виконання завдань за зразком. Зазнає труднощів у використанні теоретичного матеріалу при вирішенні нестандартних завдань.

2,5...2,99 - FX - «Незадовільно» (не зараховано). Теоретичний зміст курсу засвоєний лише фрагментарно. Необхідні практичні навички не сформовані. Більшість передбачених програмою навчальних завдань невиконана або якість їх виконання близька до мінімальної.

За додаткової самостійної роботи над матеріалом курсу можливе

	<p>підвищення якості виконання завдань.</p> <p>2,0...2,49 – F - «Незадовільно» (не зараховано) Теоретичний зміст курсу не засвоєний. Необхідні практичні навички роботи не сформовані. Необхідні завдання не виконані або мають грубі помилки. Необхідна подальша значна робота (у тому числі й повторне вивчення курсу).</p>
Політика курсу	<p>Враховуються бали, набрані на поточному опитуванні, тестуванні, контрольних роботах, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Здоров'язберігаючі технології навчання», є сумою балів за виконання лабораторних завдань, підсумковий контроль та самостійну роботу. Впродовж семестру студент за виконання завдань отримує та накопичує до 100 балів.</p> <p>Студент повинен підготувати під час лабораторних занять низку матеріалів: виконані лабораторні роботи, ретельно оформлені в зошиті та на листах формату А4, оформлені належним чином лабораторні, тестові та самостійні завдання</p>
Інформаційне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дерябіна А. К. Активізація мозкової діяльності засобами здоров'язбережувальних технологій на уроках у початковій школі: метод. посібн. Кременчук, 2022. 60 с. URL: https://ed.pano.pl.ua/handle/022518134/927. (дата звернення: 02.07.23) 2. Зна чення знань про людину для збереження її здоров'я (8 клас. Біологія): сайт. URL: https://www.schoollife.org.ua/znachennya-znan-pro-lyudynu-dlya-zberezhennya-yiyi-zdorov-ya-8-klas-biologiya/ (дата звернення 15.11.2023) 3. Концепція Нової української школи. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf (дата звернення: 02.07.23). 4. Про освіту: Закон України від 05.09. 2017 р. № 2145–VIII: станом на 02.07 2023 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text (дата звернення: 05.07.2023)
Матеріально-технічне забезпечення	<p><i>Аудиторія теоретичного навчання, мультимедійне обладнання, лабораторне обладнання, навчальні стенди, проєктор, ноутбук, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали.</i></p>